

מדליקים את האור

הרב יוני לביא - מראשי ארגון קהלים,
מרבני ברקאי ורב מוקד חברים מקשיבים
מחובר/ת

חזרה! לפני 6-10

רגע, אם החג הוא שמונה ימים זה אומר שיש גם שבת בתוכו, לא? אז מדליקים בעצם גם נרות שבת וגם נרות חנוכה ביחד?

לא ביחד, אלא בזה אחר זה. קודם נרות החג ואז נרות שבת. במוצאי השבת יש לנו טוב הדלקה כפולה וכאן יש מנהגים שונים – יש כאלו שקודם עושים הבדלה ואז מדליקים את נרות החנוכה ויש כאלו שאומרים "ברוך המבדיל בין קדש לחל" ומדליקים נרות חנוכה ורק לאחר מכן הבדלה.

הרב, אתה יודע מה הדבר שאני הכי אוהב בחנוכה? (חוץ מלזלל ספגניות, כמובן)

אני מנחש: דמי חנוכה!

איר ידעת? אצלנו מקבלים פעמים. גם מאבא ואמא וגם מסבא יוסי.

נהדר. ומה אתה עושה עם הכסף?

היה בא לי לקנות בו מלא ממתקים – חמצוצים, קרמבואים, ארטיקים, אבל אני מתגבר ושומר אותו בקפת חסכון שיש לי במגרה. יום אחד כשיהיה לי הרבה כסף – אוכל לקנות בו דבר גדול ושווה יותר.

כל הכבוד! אתה מתנהג בחכמה וההתאפקות שלך מנלה גם על גבורה. ממש כמו המכבים בימים ההם בזמן הזה. גם הם היו צריכים גבורה גדולה אל מול הצבא היווני הענק וגם להשתמש בחכמה בתחבולות כדי לנצח בקרב.

ילדים חמודים אמנם לא יוצאים למלחמה עם חרבות וחצים, אבל לכל אחד יש בחיים הרבה הזדמנויות להיות גבור ולעשות את הדבר הטוב והנכון ולא דוקא את הדבר הקל והנוח. למשל, כשאבא או אמא מבקשים עזרה ואני בדיק באמצע משחק. או כשאבא לי להגיד דבר על מישהו, אבל אני יודע שזה לטובן הרע ואני מתגבר ומתאפק.

ואי, הרב יוני, תודה רבה על כל התשובות. אני ממש מתרגש ומחכה שחנוכה כבר יבוא, ואז גם יחגגו לי יום הולדת... 🥳

מזל טוב!!! איזה יפי. עכשו אני מבין למה קוראים לך נריה – כי נולדת בחג של הנרות. אז לסיים אוסיף דבר חשוב: להדליק נרות זה מקסים אבל צריך זהירות גדולה כשמתעסקים עם אש. כתוב בתורה "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" ויש לנו חובה להזהר כשמתעסקים עם דברים מסכנים. שאף אחד לא יקבל, חלילה, פגיעה, או שלא תפוצץ בבית שרפה בגלל הנרות. צריך לקיים את המצוה בשמחה, תוך השגחה של ההורים כדי שחנוכה לחגג בעזרת ה' ביחד את חנוכה עוד הרבה שנים.

שלום הרב יוני. קוראים לי נריה ואני בן 8. היה לנו וכוח גדול בבית ורצינו לשמע מה דעתך איזו ספגניה טעימה יותר, עם רבה או בלי רבה? 😊

זו באמת שאלה רצינית ויש בזה דעות שונות. אני, למשל, מעדיף עם רבה אבל הילדים שלי מעדיפים בלי. מי צודק? על כך אומר הפתגם "על טעם וריח אין להתווכח". לך לא אהד יש את הטעם שלו והוא יאכל את מה שהוא אוהב.

ומה לגבי הדלקת נרות – הילדים שלך מדליקים נרות בחנוכה משלהם?

הדבר הזה כבר לא תלוי בטעם האישי אלא במנהג. יש הנוהגים שכל אחד מבני הבית מדליק חנוכה, כולל הילדים. ואצל אחרים, ראש המשפחה מדליק חנוכה אחת ומוציא את כלם ידי חובה.

אבל יש משהו מבלבל בנרות. אני תמיד סופר אותם כדי לדעת באיזה יום של חנוכה נמצאים, ותמיד יוצא שיש נר אחד מיותר 🕯️. נגיד, ביום הראשון יש שני נרות, ביום השני יש שלושה. למה?

זה בגלל השמש. יש קדשה בנרות חנוכה ואסור להשתמש בהם לדברים אחרים, למשל, לקרא ספר או לשחק לאורם. זו הסבה שאנחנו מדליקים נר נוסף, שקרוי שמש, ומניחים אותו במקום נפרד וגבוה מהשאר, כך שנוכל להשתמש באור שלו ולא בנרות החנוכה.

לכן, נריה, כשאתה רוצה לדעת איזה יום של החג – ספר את שאר הנרות מלבד השמש ותדע.

הרב יוני, יש בחנוכה דבר מוזר... מצד אחד יש בו מצוה להדליק נרות ובבית הכנסת אומרים הלל. מצד שני, הוא לא כמו שבת או פסח שאסור לנסע במכונית ולהדליק אש. אז זה חג או לא חג? 😊

שאלה נהדרת. השבת ורב החגים שלנו כתובים בתורה ונתנו לנו על ידי הקדוש ברוך הוא. חנוכה ופורים, לעמת זאת, הם חגים שנקבעו על ידי חכמי ישראל לזכר נצחוננו על היגים ונס פה השמן – בחנוכה, וההתגברות על המן הרשע בפורים. לכן יש לחגים הללו כללים שונים. בכל אופן, גם בהם אנחנו שמחים ומוזים לה על הטוב שעשה לנו.

וגם עושים חפץ מבית ספר!!!! 🤗

לא לגמרי. ביום הראשון של החג עוד יש למוזים אבל לאחר מכן כבר יוצאים לחפש. ובכל זאת תזכר שמה שהיגים רצו לעשות לנו הוא להשכיח מאתנו את התורה. לכן חשוב שגם אם לא הולכים לבית ספר – נקדיש זמן בתוך החג ללמוד את ספור החג וההלכות שלו. בבית שלנו, משפחת לביא, אנחנו מקדישים את הזמן שהנרות דולקים למשחקים משפחתיים, לספורים וללמוד משתף.

כל הילדים מזמנים למשדר המרכזי לחנוכה עם הרב יוני ובתו טליה לביא ביום ראשון, כד' כסלו בשעה 16:00. ספורים, חידות והפתעות. הרשמו עכשו!